

Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap
Omvårdnad

Kursplan

Hälsofrämjande och förebyggande omvårdnad, allmänmedicin och folkhälsa

Kurskod: KMA315
Kursens benämning: Hälsöfrämjande och förebyggande omvårdnad,
allmänmedicin och folkhälsa
*Health promotion and preventive care in public health
nursing*

Högskolepoäng: 15

Utbildningsnivå: Avancerad nivå

Successiv fördjupning: Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som
förkunskapskrav (A1N)

Huvudområde:

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2025-02-10 och gäller från höstterminen 2025 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen omfattande 180 hp varav 15 hp examensarbete eller kandidatexamen i omvårdnad. Motsvarandebedömning kan göras. Yrkesverksam som legitimerad sjuksköterska motsvarande 24 månader heltid.

Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 samt Engelska kurs 6/A eller motsvarande.

Lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

1. redogöra för och reflektera över distriktssköterskans profession,
2. identifiera olika och tillämpa utvalda kvalitativa metoder inom omvårdnadsforskning samt

värdera trovärdighet,

3. förklara olika vetenskapssparadigms relation till forskningsfrågor och problemställningar samt deras betydelse för val av metod för omvårdnadsforskning,
4. redogöra för vanligt förekommande medicinska sjukdomstillstånd inom allmänmedicin, deras specifika omvårdnad och medicinska behandling,
5. redogöra för vanligt förekommande psykiatriska sjukdomstillstånd inom allmänmedicin, deras specifika omvårdnad och medicinska behandling,
6. reflektera över centrala begrepp inom folkhälsa och epidemiologi på lokal, nationell och global nivå i relation till hållbar utveckling,
7. redogöra för och reflektera över distriktssköterskans hälsofrämjande och förebyggande omvårdnadsarbete ur individ, grupp och samhällsperspektiv,
8. identifiera hälsoproblem, riskbeteende och riskmiljöer samt självständigt planera och leda hälsofrämjande rådgivning,
9. identifiera och tillämpa pedagogiska metoder för hälsofrämjande och förebyggande omvårdnad,
10. beskriva och tillämpa samtalsmetod vid hälsofrämjande rådgivning,
11. redogöra för hälsoundersökning och vaccinationer samt argumentera för vaccinationer utifrån aktuell lagstiftning,
12. genomföra bedömningssamtal, rådgivande- och stödjande samtal i olika sammanhang för individer i olika åldrar och med transkulturellt perspektiv utifrån omvårdnadsprocessen,*
13. etablera vårdrelation med patienten,*
14. bedöma behov av, planera och utföra hälsoundersökningar och vaccinationer i olika åldersgrupper,*
15. planera och tillämpa olika behandlingsprinciper vid mottagningsverksamhet,*
16. förklara distriktssköterskans roll i det interprofessionella teamet på vårdcentral,*
17. förklara organisation och samverkan mellan vårdgivare i samband med stora olyckor och katastrofer,*
18. redogöra för och tillämpa författningar och styrdokument för smittskydd* samt
19. visa förmåga till professionellt förhållningssätt i arbetet på vårdcentral.*

* lärandemål som examineras under VFU

Innehåll

Omvårdnad (5 hp) och medicinsk vetenskap (10 hp) integreras i kursen som bedrivs på campus och digitalt. Kursens undervisningsformer består av föreläsningar, individuellt arbete, grupparbete, seminarium och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i 4 veckor (32h/vecka).

Vetenskapsteori med vetenskapssparadigm och metodologi studeras med betoning på forskningsfrågor, problemställningar och forskningsdesign i relation till omvårdnad. Inom vetenskaplig metod studeras de vanligaste kvalitativa metoderna, dess likheter och skillnader, styrkor och svagheter. Fördjupning i datainsamlingsmetoder inom kvalitativ forskning såsom urval, intervjuer, fokusgrupper och observationer. Granskning av kvalitativa studiers trovärdighet med tillförlitlighet, överförbarhet, pålitlighet och bekräftelsebarhet. Intervju genomförs med verksam distriktssköterska med kvalitativ datainsamling, analys och rapportering av densamma. I samband med intervjun fördjupar sig studenten i distriktssköterskans arbete utifrån kompetens och yrkesetiskt perspektiv. Vanliga medicinska och psykiatriska sjukdomstillstånd inom allmänmedicin studeras.

Epidemiologi studeras utifrån teoretisk grund och centrala begrepp och hälsans bestämningsfaktorer. Folkhälsa, hälsans fördelning, global hälsa, internationella och nationella folkhälsomål studeras i relation till att utvecklingen i samhället ska säkra även kommande generationers välfärd. Det hälsofrämjande arbetet studeras utifrån planerade och systematiska insatser för att främja hälsa och förebygga sjukdom som riktas mot samhället, grupper och individer. Riskfaktorer för ohälsa och förtidig död studeras samt

friskfaktorer och skyddsfaktorer som håller människor friska och främjar välbefinnande och livskvalitet ur existentiellt, fysiskt, psykiskt, kulturellt samt socialt perspektiv.

Rådgivande och stödjande samtalsmetodik samt svåra samtal övas genom praktiska övningar där motiverande samtalsmetod (motivational interviewing, MI) utgör grunden. Vidare studeras distriktssköterskans ledarskap utifrån ansvar och funktion relaterat till författningar och styrdokument, arbetsmiljö, personalfrågor, avvikelserapportering, delegering och mångfald.

Distriktssköterskans arbete på vårdcentral studeras genom fyra veckors VFU där möjlighet ges att omsätta teoretiska och praktiska kunskaper. Studenterna tränar att självständigt planera, genomföra och utvärdera hälsoundersökningar, mottagningsverksamhet, telefonrådgivning och vaccinationsverksamhet. Dessutom studeras primärvårdens organisation samt vårdcentralens roll och ansvar vid stora olyckor och katastrofer. Här studeras också omställningen till en mer nära vård utifrån överenskommelsen om God och nära vård och i det sammanhanget också välfärdsteknologi.

Distriktssköterskans roll och samverkan i förhållande till det interprofessionella teamet studeras. Under VFU tränas den yrkesmässiga utvecklingen, det professionella förhållningssättet och självständighet inom distriktssköterskans yrkesroll. Studenten reflekterar och visar förståelse för innebörden av respekt för patientens värdighet, integritet och autonomi samt visar på en professionell insats präglad av insikt, omdöme och kompetens under VFU. Studenten tränar också på att etablera vårdrelation med patienten i kontexten vårdcentral.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Kursen examineras genom skriftlig grupprapport, seminarium, seminarium med situationsspel, individuell nättentamen, samt individuell bedömning av VFU.

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination i kursen ges möjlighet till förnyad prövning vid minst två tillfällen inom ett år från ordinarie tillfälle. Student som ej bedömts godkänd under VFU har möjlighet till förnyad bedömning av VFU vid ett tillfälle. Examination som kräver genomförande av VFU utförs så långt det är möjligt vid nästa kurstillfälle, dock senast inom ett år.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Examinator kan nödgas avbryta pågående verksamhetsförlagd utbildning om studenten genom sitt handlande uppträder grovt oskickligt vid den aktuella praktikplatsen och handlandet innebär risk för personskada. Avbrytandet av verksamhetsförlagd utbildning innebär att studenten bedöms som underkänd av examinator. En student vars VFU har avbrutits på grund av grov oskicklighet får inte på nytt genomföra VFU-perioden innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs för att åter påbörja VFU-perioden. Beslutet ska formuleras skriftligt och ange på vilka grunder underkännandet är baserat. Därefter ska en individuell studieplan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten erbjuds från lärosätet, hur kontrollen av kunskaper ska gå till samt när den första kontrollen ska äga rum. Studenten har rätt till två VFU-perioder för att uppnå godkänt resultat.

En student kan tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det dessutom föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljningsnämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet (Högskolelagen kap 4,6§, SFS 2007:989).

Kursen ingår som obligatorisk kurs i programmet Specialistsjuksköterska med inriktning mot distriktssköterska.